

ΙΝ.ΕΜ.Υ. - ΕΣΕΕ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΣΕΕ

Εξελίξεις στην Οικονομία & στο Εμπόριο

**ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΙΝΕΜΥ – ΕΣΕΕ**

ΔΕΛΤΙΟ 1 | ΙΟΥΛΙΟΣ 2017

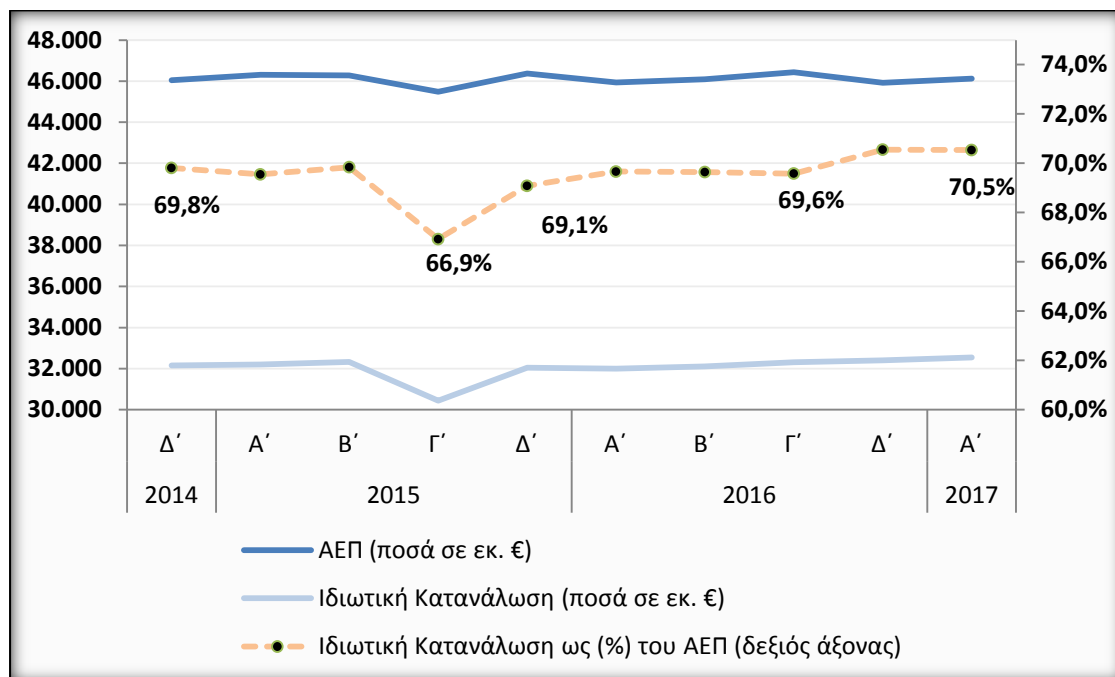
«Οι απόψεις στο παρόν Δελτίο είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα της ΕΣΕΕ. Η ΕΣΕΕ δε φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια και την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει το Δελτίο».

Στον Πίνακα που ακολουθεί γίνεται μία προσπάθεια **ευσύνοπτης** αποτύπωσης των κυριότερων τάσεων που **καταγράφηκαν** στην ελληνική οικονομία και στον κλάδο του Εμπορίου, μέσω της **σταχυολόγησης** των βασικών **μακροοικονομικών** οικονομικών μεγεθών. Τα μεγέθη αυτά αλληλεπιδρούν και λειτουργούν πολλαπλασιαστικά τόσο στο σύνολο των κλάδων της εγχώριας οικονομίας, όσο και στο Εμπόριο ειδικότερα.

Συνοπτική απεικόνιση των βασικότερων μεγεθών της ελληνικής Οικονομίας και του Εμπορίου (περιλαμβάνονται τα πλέον πρόσφατα στατιστικά δεδομένα)

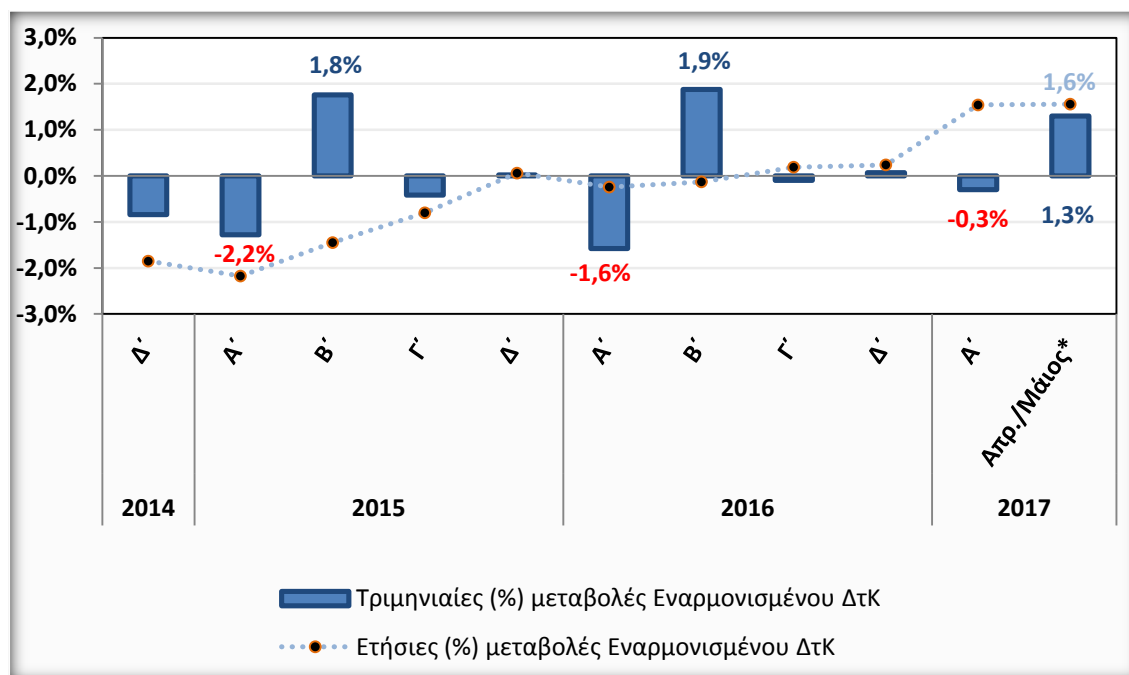
	Περίοδος αναφοράς δημοσιευμένων στοιχείων	Μεταβολή προηγούμενης περιόδου	Ετήσια μεταβολή (γ-ο-γ)
ΑΕΠ (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) (Εποχικά διορθωμένα στοιχεία, αλυσωτοί δείκτες όγκου)	Α' τρίμηνο 2017	0,4%	0,4%
2. Εναρμονισμένος ΔτΚ (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)	Ιαν. – Μάι.2017	0,3%	1,5%
3α. Αριθμός Απασχολουμένων (Τριμηνιαία Έρευνα Εργατικού Δυναμικού - ΕΛ.ΣΤΑΤ.)		+ 10.700 άτομα	+ 53.000 άτομα
3β. Αριθμός Ανέργων (Τριμηνιαία Έρευνα Εργατικού Δυναμικού - ΕΛ.ΣΤΑΤ.)	Α' τρίμηνο 2017	- 9.300 άτομα	- 80.400 άτομα
3.γ Ποσοστό Ανεργίας (Τριμηνιαία Έρευνα Εργατικού Δυναμικού - ΕΛ.ΣΤΑΤ.)			23,3%
4α. Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Λιανικό Εμπόριο (Εποχικά διορθωμένος, εκτός καυσίμων - ΕΛ.ΣΤΑΤ.)	Ιαν. – Απρ. 2017	0,3%	2,4%
4β. Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο (Εποχικά διορθωμένος, εκτός καυσίμων - ΕΛ.ΣΤΑΤ.)		0,1%	2,6%
5. Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Χονδρικό Εμπόριο (Εποχικά διορθωμένος - ΕΛ.ΣΤΑΤ.)	Α' τρίμηνο 2017	4,4%	6,9%
6. Δείκτης Κύκλου Εργασιών στα Αυτοκίνητα (Κλάδος 45 – Εποχικά διορθωμένος - ΕΛ.ΣΤΑΤ.)	Α' τρίμηνο 2017	3,6%	17,5%
7. Έλλειμμα Ισοζυγίου Αγαθών (ΤτΕ)		6,6%	-13,5%
α. Εξαγωγές αγαθών	Ιαν. – Απρ. 2017	1,4%	18,9%
β. Εισαγωγές αγαθών		-3,5%	16,6%
8. Ισοζύγιο Προσλήψεων – Απολύσεων στο Λιανικό Εμπόριο (εξέλιξη ισοζυγίου - Εργάνη)	Ιαν. – Μάι. 2017	+ 17.467 άτομα	- 3.391 άτομα
9α. Αξία ακάλυπτων επιταγών (Τειρεσίας - ποσά σε €)	Ιαν. – Μάι. 2017	-70,5%	-23,2%
9β. Αξία απλήρωτων συναλλαγματικών (Τειρεσίας - ποσά σε €)		-4,3%	-26,6%
10. Καταθέσεις/ρέπος Ιδιωτικού τομέα (ΤτΕ)		421 εκ. €	-2,29 δις €
α. Μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων	Μάιος 2017	569 εκ. €	2,06 δις €

Διάγραμμα 1: Τριμηνιαία εξέλιξη ΑΕΠ - Ιδιωτικής Κατανάλωσης (εποχικά διορθωμένοι δείκτες, αλυσωτοί δείκτες όγκου 2010) – (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

- Το ποσοστό της ιδιωτικής κατανάλωσης προς το ΑΕΠ παραμένει πολύ υψηλό, ακόμα και σήμερα, γεγονός που γεννά ερωτήματα για το αποτέλεσμα των μέχρι σήμερα μεταρρυθμίσεων. Αναμφίβολα, το υψηλό ποσοστό του λόγου Ιδιωτική Κατανάλωση/ΑΕΠ είναι δηλωτικό των περιορισμένων προσδοκιών για επενδύσεις. Αλλά, αν η οικονομία καταγράψει αύξηση του ΑΕΠ τα επόμενα χρόνια, η ανάγνωση του ποσοστού διαφοροποιείται.
- Η επιβολή των ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων (Capital Controls), οι οποίοι επέφεραν σημαντικό κόστος στην ελληνική οικονομία, μείωσαν προσωρινά μόνο το λόγο: ιδιωτική κατανάλωση/ ΑΕΠ.

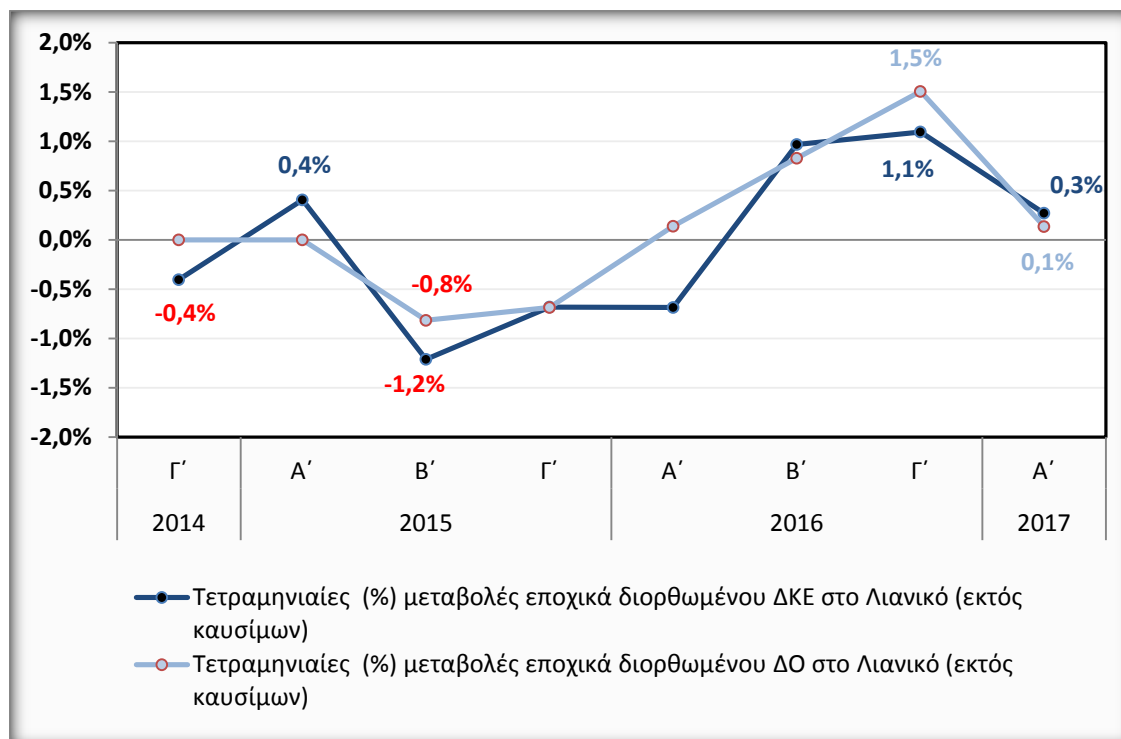
Διάγραμμα 2: Ετήσια & τριμηνιαία εξέλιξη του Εναρμονισμένου ΔτΚ (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. – Μ.Ο. Δεικτών Τριμήνων)

*Η μεταβολή του τελευταίου διμήνου (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία: Μάιος 2017) προκύπτει από τη σύγκριση του μέσου όρου των δεικτών για το χρονικό διάστημα Απρίλιος-Μάιος 2017/Φεβρουάριος-Μάρτιος 2017 και Απρίλιος-Μάιος 2017/2016 αντίστοιχα.

- Από την ανάλυση των διαθέσιμων στοιχείων του τελευταίου διμήνου (Απρίλιος/Μάιος 2017) προκύπτει αύξηση του Εναρμονισμένου ΔτΚ, τόσο σε ετήσια (+1,6%) όσο και σε τριμηνιαία (+1,3%) συγκριτική βάση. Η συγκεκριμένη τάση αποδίδεται στον εισαγόμενο πληθωρισμό των αυξημένων διεθνών τιμών των καυσίμων αλλά και στην επιβολή υψηλής έμμεσης φορολογίας κυρίως στα ενεργειακά και καπνικά προϊόντα (ειδικοί φόροι κατανάλωσης σε πετρέλαιο κίνησης, βενζίνη, τσιγάρα, καφέ κ.α.), από το φθινόπωρο του 2016 και έπειτα.
- Αντιθέτως, η τριμηνιαία σύγκριση του δείκτη (Α' τρίμηνο 2017/Δ' τρίμηνο 2016) καταγράφει μικρή υποχώρηση του επιπέδου των τιμών (-0,3% - Εναρμονισμένος ΔτΚ), εξαιτίας κυρίως της επίδρασης των χειμερινών εκπτώσεων, μία τάση που αντιστρέφεται βάσει των ετήσιων συγκριτικών αποτελεσμάτων (+1,5%). Οι αυξομειώσεις του επιπέδου τιμών που καταγράφονται σε όλη τη διάρκεια του 2016 οφείλονται στο ρευστό οικονομικό κλίμα και στην αβεβαιότητα της αγοράς. Οι αυξομειώσεις των τιμών σχετίζονται επίσης με την ευθραυστότητα της ενεργούς ζήτησης (effectual demand) η οποία και συμπυκνώνει και τις αρνητικές προσδοκίες των οικονομικών μονάδων.

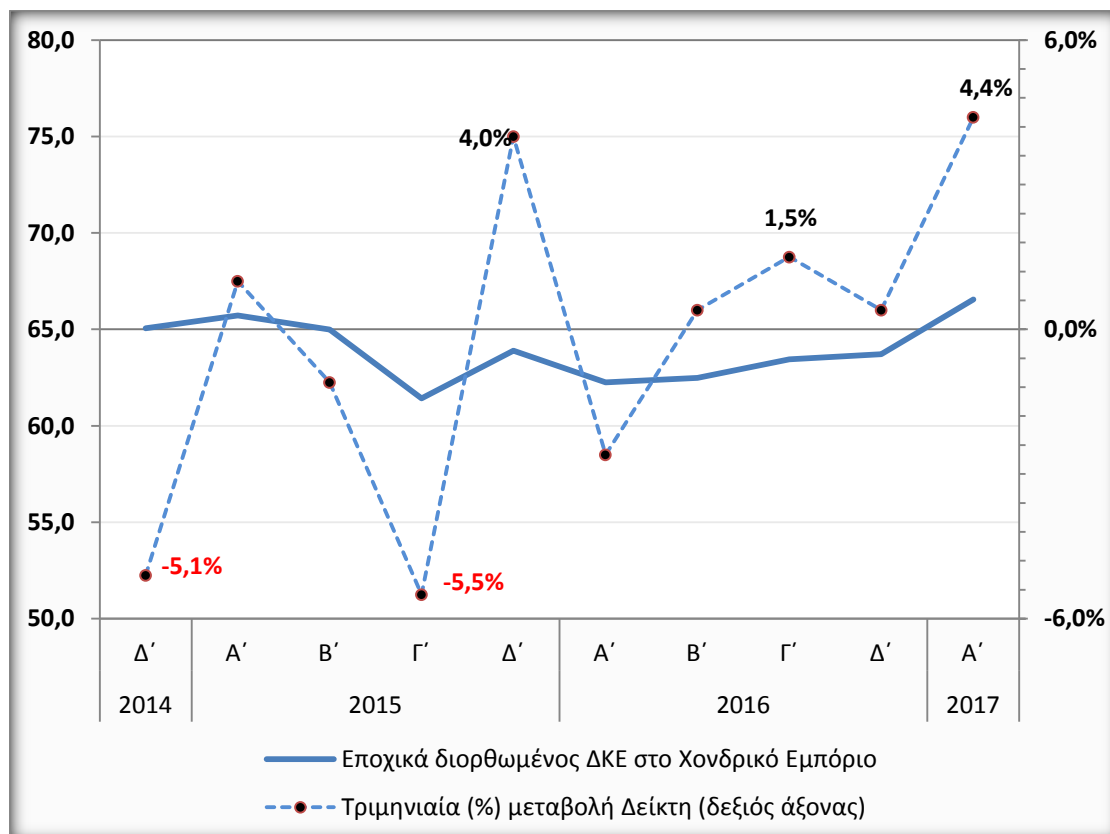
- **Διάγραμμα 3:** Εξέλιξη του Δείκτη Κύκλου Εργασιών (ΔΚΕ) & Δείκτη Όγκου (ΔΟ) στο Λιανικό Εμπόριο (εποχικά διορθωμένοι, χωρίς καύσιμα - πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. - Μ.Ο. Δεικτών τετραμήνων)

- Η συνεχώς **ανοδική πορεία** του Δείκτη Κύκλου Εργασιών στο Λιανικό Εμπόριο (εποχικά διορθωμένοι, χωρίς καύσιμα) επαληθεύεται και κατά το Α' τετράμηνο του 2017. Μπορεί σε σύγκριση με το Δ' τετράμηνο του 2016 ο δείκτης να κυμαίνεται σε οριακά αυξητικά επίπεδα (+0,3%), η ισχυρότερη όμως ετήσια μεταβολή (+2,3%) και το γεγονός πως αυτή συνεχίζεται για τρίτο διαδοχικά τετράμηνο, αποτελούν ξεκάθαρο δείγμα της βελτίωσης που έχει επέλθει στην αγορά.
- Προς την ίδια κατεύθυνση κινείται και ο Δείκτης Όγκου (αξία των πωλήσεων σε σταθερές τιμές, έτους βάσης 2010), με τη διαφορά πως η εξέλιξη του Α' τετραμήνου συνιστά την καλύτερη επίδοση των τελευταίων 4 ετών. Η τετραμηνιαία (+0,1%) και η ετήσια (+2,5%) βελτίωση του όγκου πωλήσεων αποτελεί ένδειξη σταδιακής αποκατάστασης της εμπιστοσύνης της Αγοράς, η οποία όμως μένει να επιβεβαιωθεί και να σταθεροποιηθεί στο επόμενο χρονικό διάστημα.
- Οι εξελίξεις αυτές συνδέονται άμεσα με τις ανοδικές τάσεις που παρατηρήθηκαν στην ιδιωτική κατανάλωση, ως απόρροια τόσο της σταθεροποίησης του διαθέσιμου εισοδήματος, της βελτίωσης στην αγορά εργασίας όσο και της ανάλωσης αποταμιευτικών πόρων και κυρίως των αδρανών ρευστών των νοικοκυριών.
- Τα capital controls και η κατ' επέκταση ενίσχυση της χρήσης πλαστικού χρήματος,

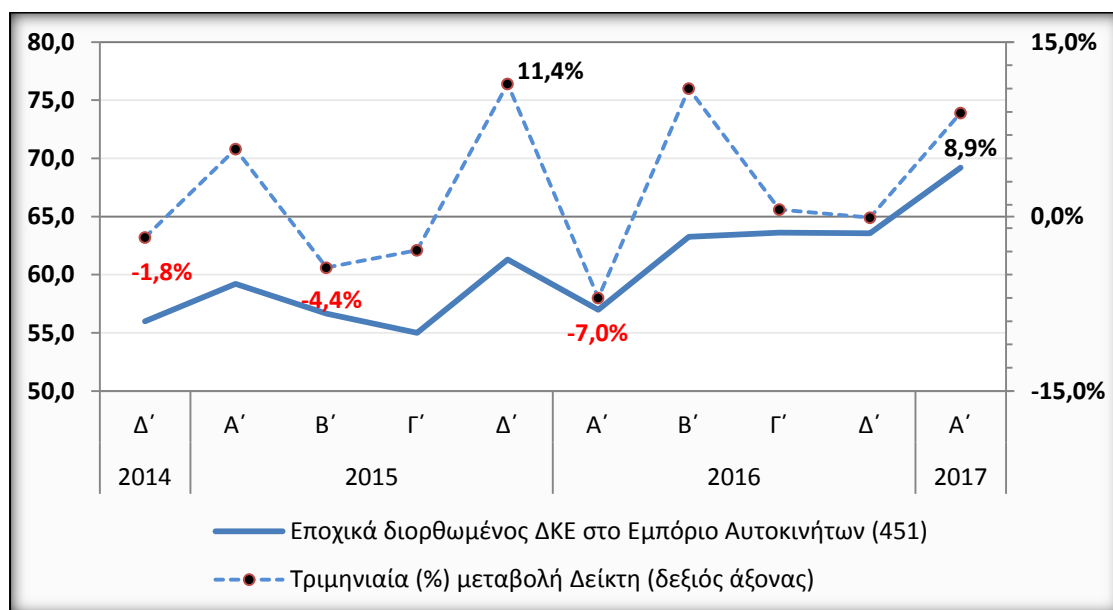
επενέργησαν θετικά στη μείωση της φοροδιαφυγής και αυτό αποτυπώνεται στην αύξηση της (επίσημης) ιδιωτικής κατανάλωσης. Η διεύρυνση των συναλλαγών με τη χρήση πιστωτικών ή χρεωστικών καρτών δύναται σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα να οδηγήσει σε ελάφρυνση της φορολόγησης, ενισχύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τις οικονομίες κλίμακας στη λειτουργία της αγοράς.

Διάγραμμα 4: Δείκτης Κύκλου Εργασιών (ΔΚΕ) στο Χονδρικό Εμπόριο (εποχικά διορθωμένος - πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

- Ο εποχικά διορθωμένος ΔΚΕ στο Χονδρικό Εμπόριο κατέγραψε στη διάρκεια του Α' τριμήνου του τρέχοντος έτους την καλύτερη επίδοση των τελευταίων 10 τριμήνων. Η παρατηρούμενη, για τέταρτο συναπτό τρίμηνο, ανοδική πορεία του κλάδου επιβεβαιώνει τη διαφαινόμενη, από το προηγούμενο καλοκαίρι (Β' τρίμηνο), ανάκαμψη με αργό αλλά σταθερό ρυθμό.
- Η αρνητική επίδραση των capital controls στο Χονδρικό Εμπόριο στη διάρκεια του Γ' τριμήνου του 2015, άρχισε να περιορίζεται από το καλοκαίρι του 2016. Η ιδιαίτερα θετική εξέλιξη της αύξησης του **τζιρού του Α' τριμήνου 2017, τόσο σε ετήσια (6,9%)** όσο και σε **τριμηνιαία βάση (4,4%)**, υπερβαίνει τις αντίστοιχες επιδόσεις που σημειώθηκαν προ της επιβολής των Capital Controls. Το στοιχείο αυτό δημιουργεί προσδοκίες για βιώσιμη και ουσιαστική ανάκαμψη του κλάδου και εξομάλυνση των όρων λειτουργίας της αγοράς.

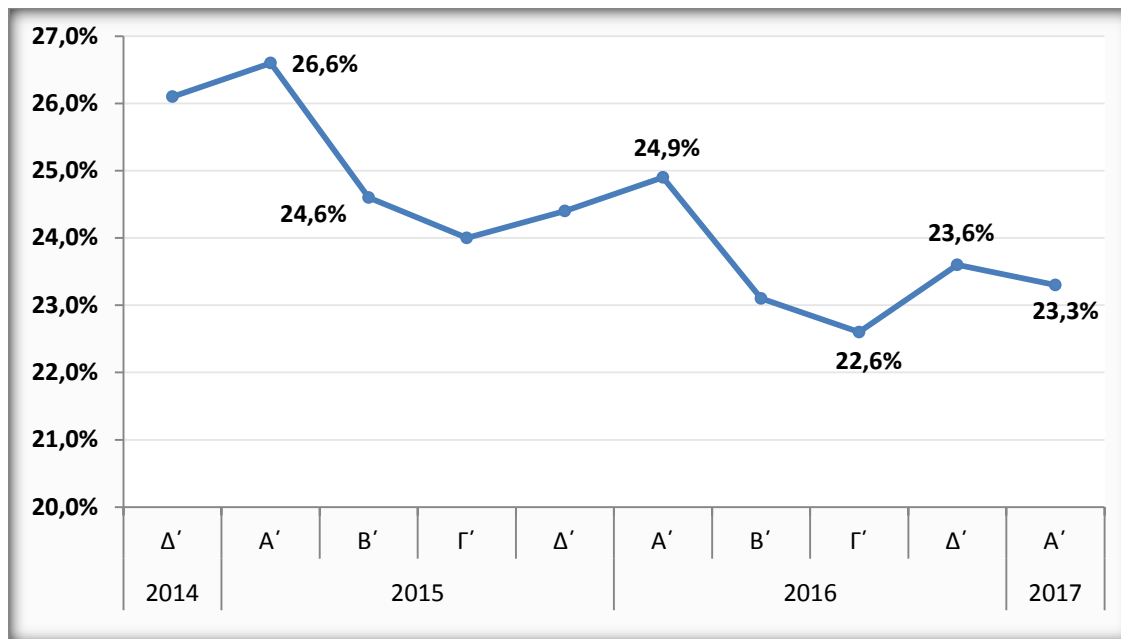
Διάγραμμα 5: Δείκτης Κύκλου Εργασιών (ΔΚΕ) στο Εμπόριο Αυτοκινήτων (451) (εποχικά διορθωμένος - πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

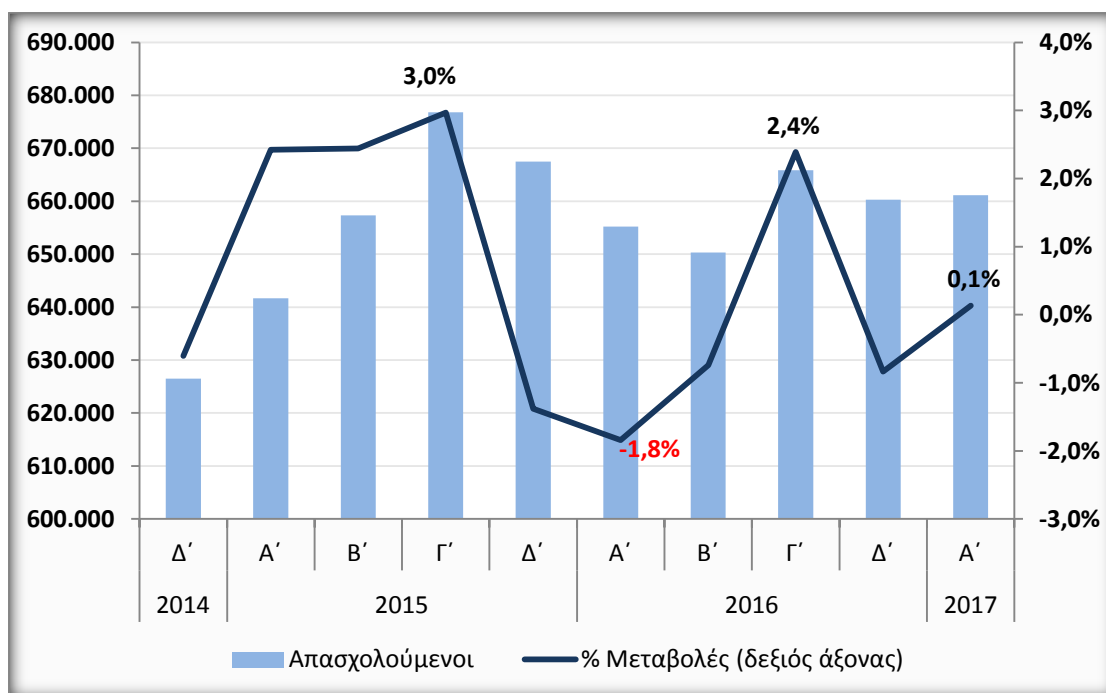
- Στο ίδιο μήκος κύματος με το Χονδρικό Εμπόριο, όσον αφορά στην τριμηνιαία μεταβολή των δεικτών, κινείται και ο εποχικά διορθωμένος ΔΚΕ στον κλάδο της πώλησης Αυτοκινήτων (451). Η βελτίωση του τζίρου κατά 8,9% στο Α' τρίμηνο του 2017 σε σύγκριση με το τελευταίο τρίμηνο του 2016, διαδέχεται μία περίοδο στασιμότητας (Β' - Δ' τρίμηνα 2016), με την ετεροχρονισμένη επίδραση των Capital Controls να γίνεται ιδιαίτερα αισθητή στο Α' τρίμηνο του 2016.
- Παρόλη την εν γένει αβεβαιότητα και τη στάση αναμονής της αγοράς κατά τη διάρκεια του Α' τριμήνου του τρέχοντος έτους, τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία φανερώνουν την τάση του καταναλωτικού κοινού να διοχετεύσει μεγάλη ποσότητα των αδρανών ρευστών που είχε στην κατοχή του στην αγορά Αυτοκινήτων.
- Οι παραπάνω θετικές εξελίξεις θα πρέπει να συνδεθούν και με την επιβράδυνση του ρυθμού υποχώρησης της καταναλωτικής πίστης, καθώς βελτιώνεται η κατάσταση του εγχώριου τραπεζικού συστήματος, όπως άλλωστε **συνεπάγεται** η εκ νέου μείωση του ανώτατου ορίου παροχής έκτακτης ρευστότητας (ΕΛΑ) κατά 2,0 δισ. € στα 41,6 δισ. €, **δηλαδή κατά 3,3%**.
- Η συρρίκνωση του κόστους δανεισμού των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και η μείωση της εξάρτησης από τον ΕΛΑ αντανάκλα την αύξηση της ρευστότητας, λόγω αύξησης και των καταθέσεων του ιδιωτικού τομέα (βλ. Πίνακα 1), κάτι που υπογραμμίζει την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στο τραπεζικό σύστημα.
- Είναι χαρακτηριστικό πως οι ιδιωτικές καταθέσεις στο τέλος του Μαΐου 2017 διαμορφώθηκαν σε 119,4 δις ευρώ εμφανίζοντας θετικό ρυθμό μεταβολής κατά 3,4%. Επίσης, ο συνολικός όγκος των καταθέσεων, που περιλαμβάνει τις καταθέσεις

όλων των οικονομικών μονάδων, ανήλθε το Μάιο του 2017 σε 129,9 δισ. ευρώ σημειώνοντας αύξηση 4,7% σε σχέση με το Μάιο του 2016 (Πηγή: ΤτΕ, Alpha Bank).

Διάγραμμα 6α: Επίπεδο ανεργίας (%) στην ελληνική οικονομία κατά τρίμηνο (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

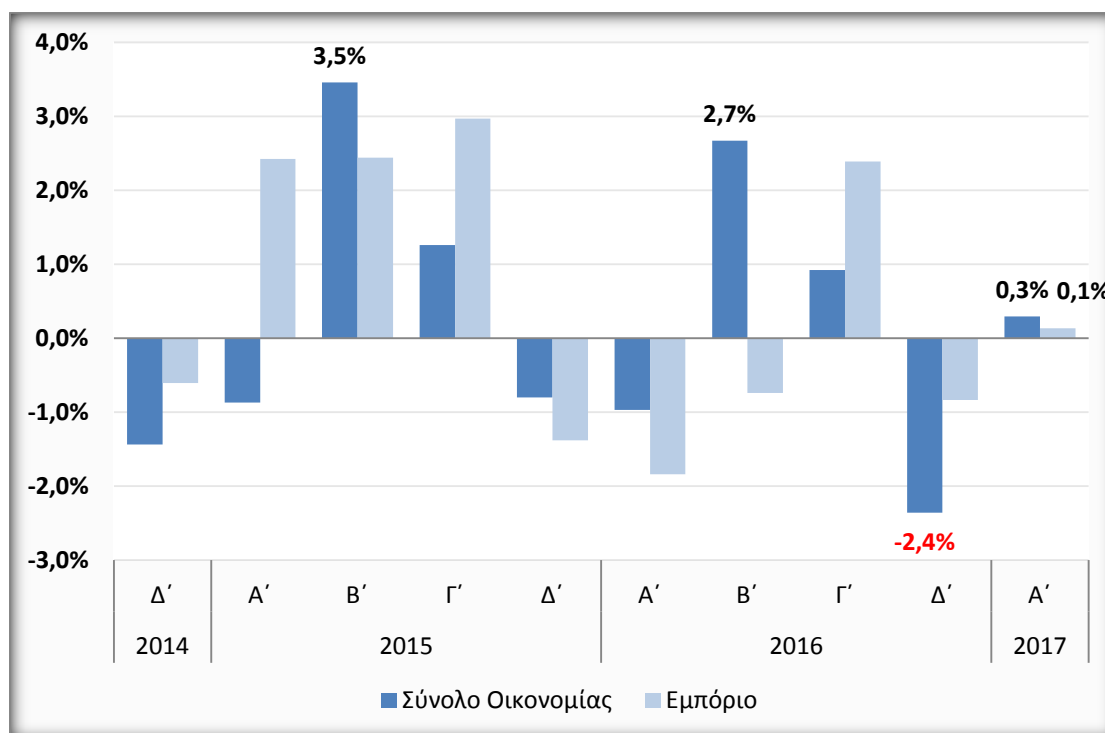

Διάγραμμα 6β: Απασχολούμενοι στο εμπόριο και ρυθμός μεταβολής της απασχόλησης κατά τρίμηνο (τριμηνιαία σύγκριση, πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

- Ιδιαίτερα θετικά αποτιμάται η συνεχής υποχώρηση του **ποσοστού της ανεργίας**.
- Η μείωση του αριθμού των ανέργων σχετίζεται με την οριακή οικονομική μεγέθυνση (0.4% το πρώτο τρίμηνο του έτους) και συνδέεται με την ενίσχυση της απασχόλησης στον τομέα του τουρισμού και τη δημιουργία θέσεων εργασίας (κυρίως) στη μεταποίηση.
- Σύμφωνα με την “ΕΡΓΑΝΗ”, το θετικό ισοζύγιο προσλήψεων/αποχωρήσεων κατά **125.770 θέσεις εργασίας** το πρώτο τετράμηνο του 2017 αποτελεί την υψηλότερη επίδοση από το 2001 μέχρι και σήμερα αντανακλώντας την αύξηση της απασχόλησης σε απόλυτους και ποσοστιαίους όρους.
- Ως ενθαρρυντικό χαρακτηρίζεται το γεγονός ότι το επίπεδο απασχόλησης στο εμπόριο στο Α΄ τρίμηνο του 2017 (661.153) είναι το υψηλότερο, σε απόλυτο μέγεθος, από το Α΄ τρίμηνο του 2013 (634.944) αλλά και των αντίστοιχων τριμήνων όλων των επόμενων ετών.

Διάγραμμα 7: Ρυθμός μεταβολής των απασχολουμένων στο σύνολο της οικονομίας και στο Εμπόριο (τριμηνιαία σύγκριση, πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

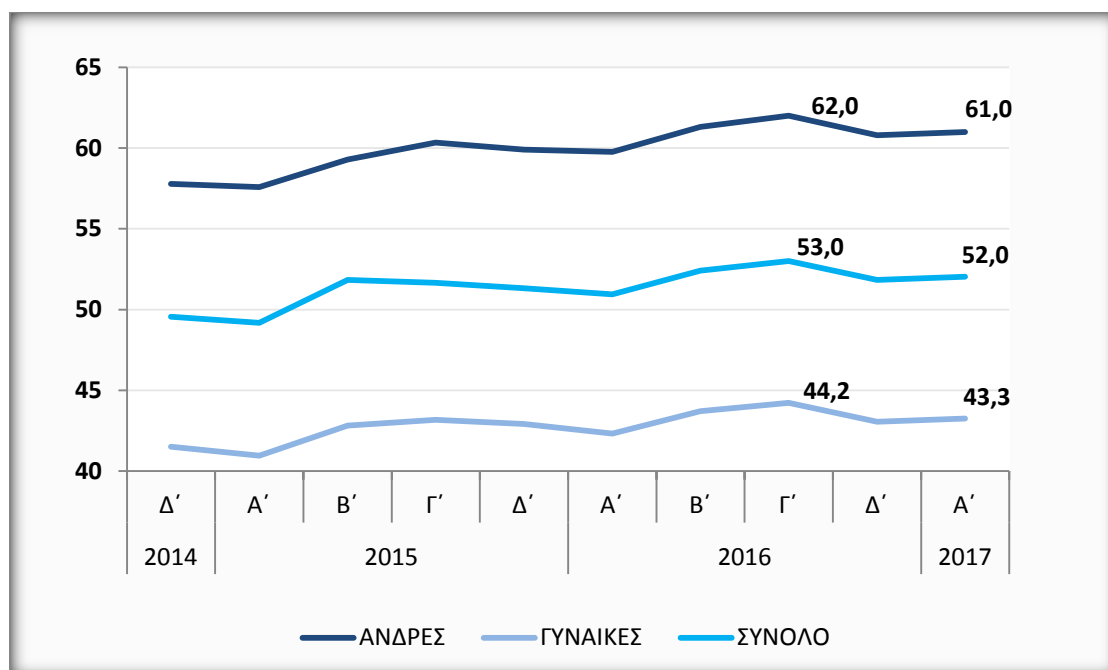

- Οι εξελίξεις στην αγορά εργασίας στο σύνολο της χώρας χαρακτηρίζονται ως θετικές, αν και η δυναμική της ανάκαμψης φάνηκε να εξασθενεί προς το τέλος του έτους. Ωστόσο, το 2017 ξεκίνησε με καλύτερες προοπτικές, τόσο για το σύνολο της χώρας,

όσο και για τον κλάδο του εμπορίου.

- Εντούτοις, το ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ξεκινάει πολύ δυναμικά τους πρώτους έξι μήνες (ουσιαστικά από το Φλεβάρη και έπειτα) του 2017 τόσο για το σύνολο της οικονομίας (255.903 νέες θέσεις εργασίας) όσο και για το Εμπόριο (18.995 νέες θέσεις εργασίας).
- Κομβικό ρόλο σε αυτήν την εξέλιξη διαδραμάτισαν οι πολύ καλές επιδόσεις, κυρίως, των μηνών Απριλίου, Μαΐου και Ιουνίου εξαιτίας των ιδιαίτερα θετικών προσδοκιών για την τρέχουσα τουριστική περίοδο.

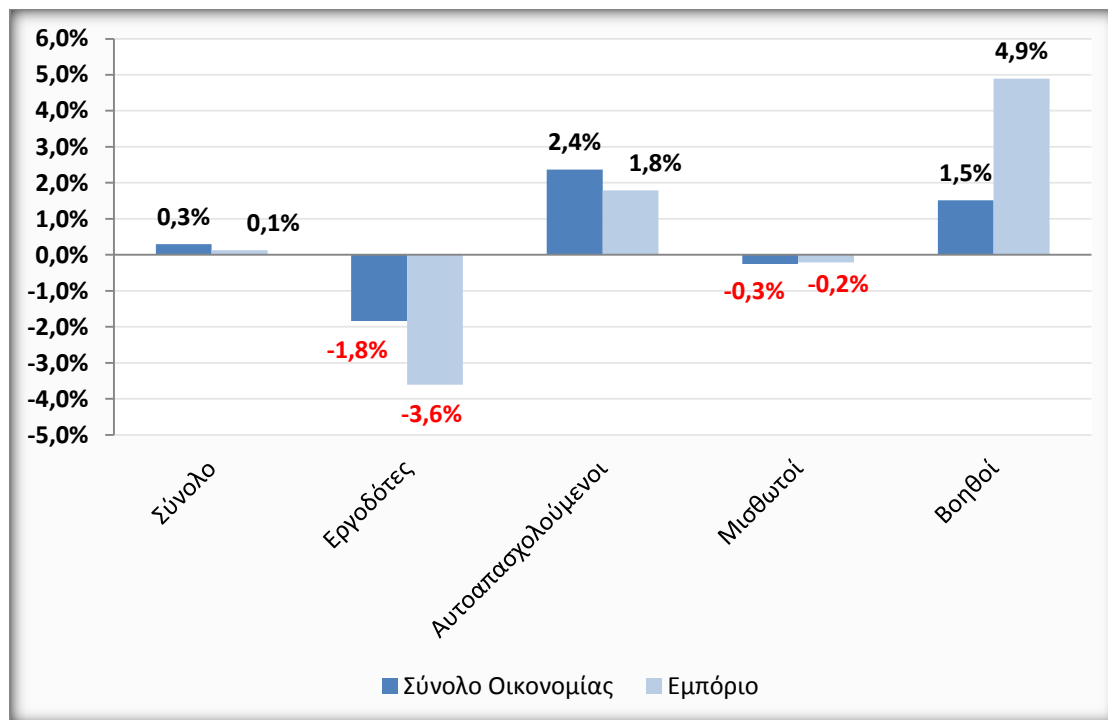
Διάγραμμα 8: Δείκτης Απασχόλησης βάσει φύλου στο εμπόριο κατά τρίμηνο (άτομα εργάσιμης ηλικίας 15-64, πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

- Οι θετικές προσδοκίες αποτυπώνονται στην ενίσχυση του δείκτη το Α' τρίμηνο του 2017 σε επίπεδο υψηλότερο του αντίστοιχου τριμήνου των προηγούμενων ετών, ανεξαρτήτως του φύλου.
- Η απορρόφηση της εξαιρετικά υψηλής ανεργίας είναι μια αργή διαδικασία, ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη ο τρέχων υψηλός βαθμός υποαπασχόλησης του εργατικού δυναμικού.
- Η ανάκαμψη των εργοδοτών εκκίνησε σταδιακά το 2015 (από 64.034 το Α τρίμηνο του 2015 σε 74.767 το Α' τρίμηνο του 2017), ενώ στους αυτοαπασχολούμενους μόλις από το 2016 καταγράφεται σταθεροποίηση, χωρίς όμως ισχυρή τάση ανάκαμψης (από 160.632 το Α' τρίμηνο του 2016 σε 161.809 το Α' τρίμηνο του 2017).

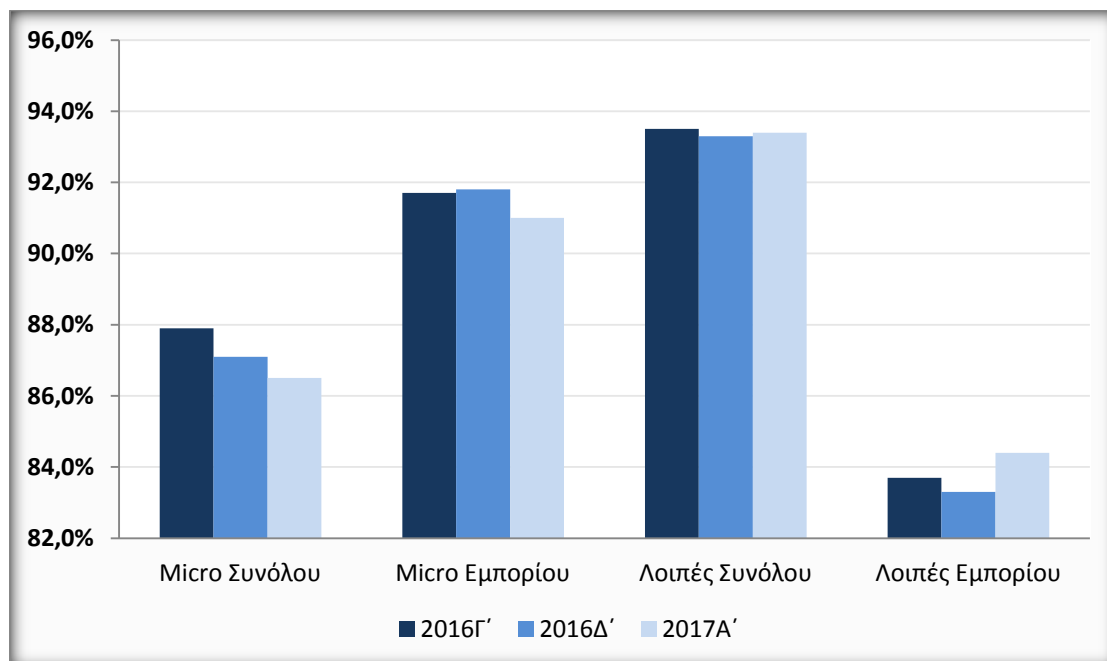
- Η εξέλιξη αυτή είναι αναμενόμενη αν ληφθούν υπόψη το ύψος των φορολογικών επιβαρύνσεων, οι νέες αλλαγές στο ασφαλιστικό σύστημα, η έλλειψη ρευστότητας, η χαμηλή ζήτηση προϊόντων και υπηρεσιών και το κλίμα αβεβαιότητας.

Διάγραμμα 9: Ποσοστιαία μεταβολή (%) Απασχολουμένων στο σύνολο της οικονομίας και στο Εμπόριο κατά θέση στο επάγγελμα, 2017 Α' / 2016 Δ' (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

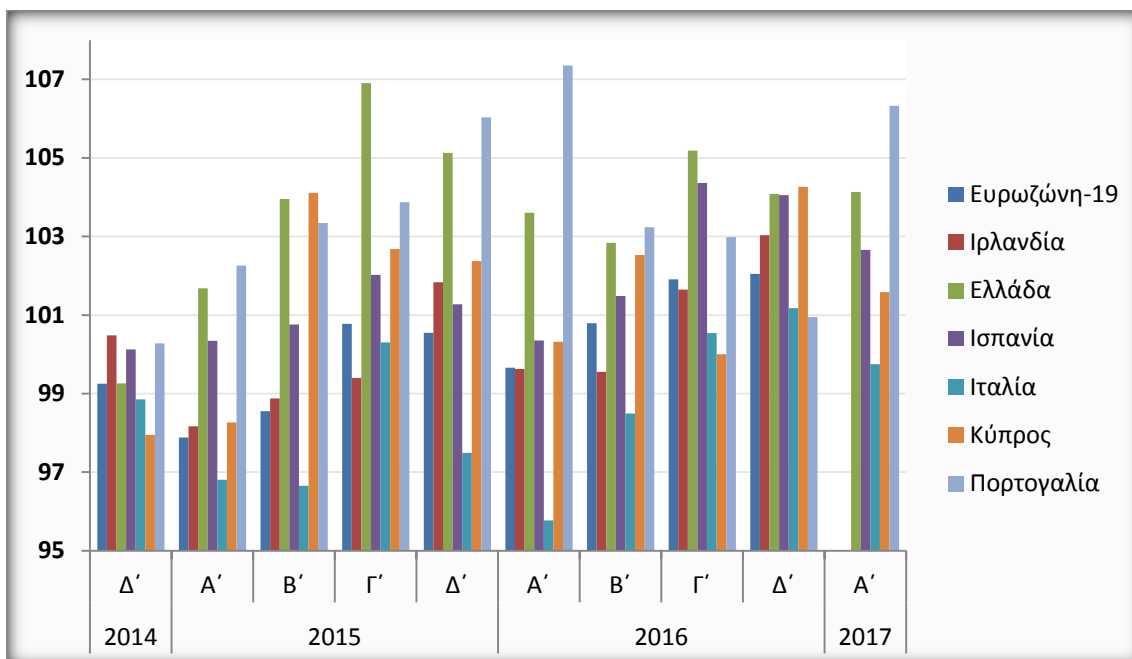
- Η εικόνα της απασχόλησης το Α' τρίμηνο του 2017 αποτιμάται θετικά, έστω και με οριακούς ρυθμούς αύξησης, τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στο εμπόριο. Οι αυτοαπασχολούμενοι ενισχύθηκαν και στον κλάδο αλλά και στο σύνολο της οικονομίας ενώ οι μισθωτοί υποχώρησαν οριακά, με πιο συγκρατημένο ρυθμό στο εμπόριο.
- Ταυτόχρονα, το εμπόριο στράφηκε σε μεγαλύτερο βαθμό στην οικογένεια για κάλυψη τυχόν κενών θέσεων εργασίας και υποστήριξη της λειτουργίας της επιχείρησης, εξαιτίας και του σχετικά χαμηλού βαθμού ειδίκευσης στον κλάδο.

Διάγραμμα 10: Μερίδια (%) πλήρους απασχόλησης στο εμπόριο κατά μέγεθος επιχείρησης, 2016 Γ', 2016 Δ' και 2017 Α' (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

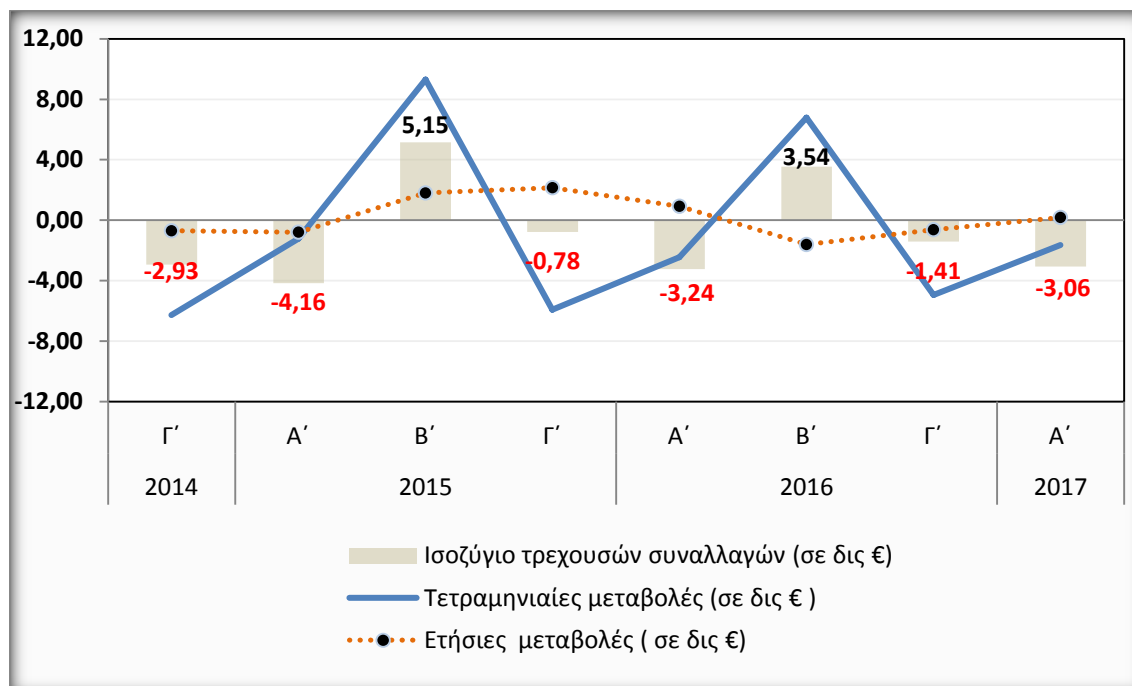
- Στο σύνολο της οικονομίας οι πολύ μικρές-«micro επιχειρήσεις» (με έως 10 άτομα προσωπικό) παρουσιάζουν χαμηλότερα ποσοστά πλήρους απασχόλησης, σε σχέση με τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις.
- Η εικόνα αντιστρέφεται στο **Εμπόριο** αφού είναι οι πολύ μικρές επιχειρήσεις **αυτές που διατηρούν υψηλότερα ποσοστά πλήρους απασχόλησης** σε σχέση με τις μεγαλύτερες.
- Αυτό το εύρημα είναι εξαιρετικής σημασίας για την ποιότητα των θέσεων που διατηρεί ο κλάδος του Εμπορίου συγκριτικά με το σύνολο της οικονομίας.
- Αναμφίβολα, η ανθεκτικότητα του κοινωνικού και δημογραφικού ιστού συνδέεται με την σημασία των πολύ μικρών επιχειρήσεων στο χώρο του λιανεμπορίου.
- Ταυτόχρονα, οι καλύτερες επιδόσεις του εμπορίου στην απασχόληση εργαζομένων με πλήρες ωράριο δρουν ευεργετικά τόσο στη μείωση της πίεσης στα δημόσια οικονομικά όσο και στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης.

Διάγραμμα 11: Τριμηνιαία εξέλιξη της απασχόλησης στο Εμπόριο σε επιλεγμένες χώρες (άτομα εργάσιμης ηλικίας 15-64, 2014 Γ' = 100, πηγή: Eurostat)

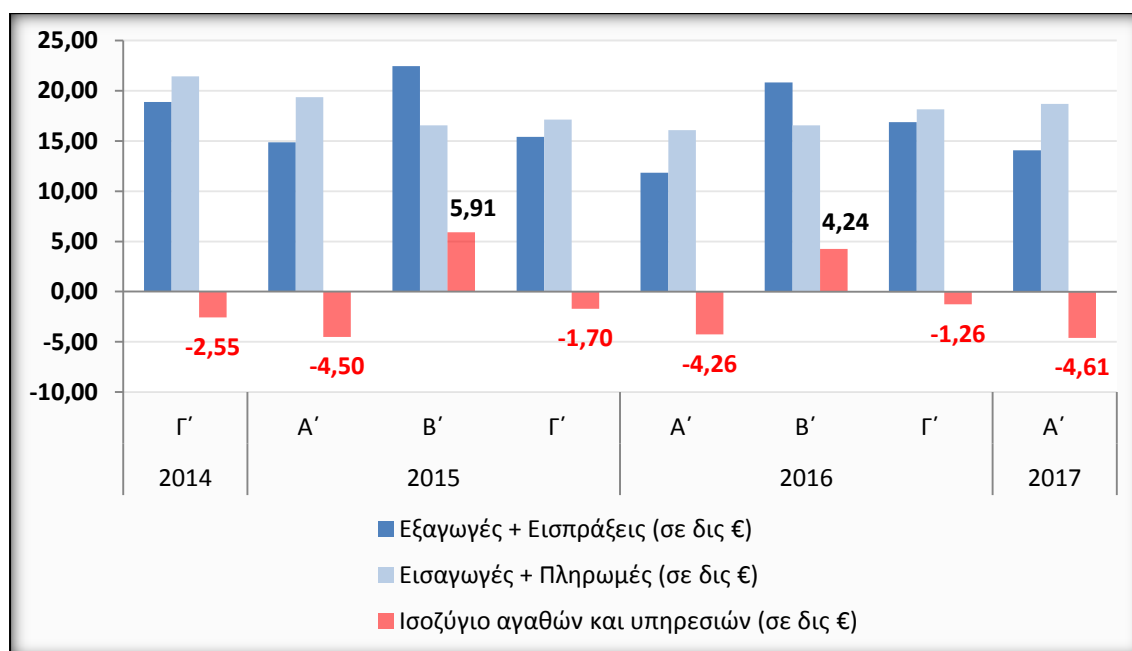
- Η σύγκριση των εγχώριων εξελίξεων στην απασχόληση στον κλάδο του Εμπορίου με εκείνες άλλων ευρωπαϊκών χωρών, οι οποίες είτε αντιμετώπισαν σημαντικά προβλήματα (Ισπανία και Ιταλία) είτε υπόγραψαν μνημόνια με τους θεσμούς (Ιρλανδία, Πορτογαλία, Κύπρος), είναι εξαιρετικά ενδιαφέρουσα.
- Οι επιδόσεις της χώρας σε όρους απασχόλησης από το τελευταίο τρίμηνο του 2014 είναι καλύτερες σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες.
- Η Πορτογαλία παρουσιάζει σημαντικές ενδείξεις ανάκαμψης, ενώ οι επιδόσεις της Ισπανίας και κυρίως της Ιταλίας είναι απογοητευτικές.
- Επιπλέον, η ανάκαμψη της Ιρλανδίας δε συνοδεύτηκε από άνοδο της απασχόλησης στον κλάδο του Εμπορίου, εξαιτίας της διαφορετικής διάρθρωσης της οικονομίας.

Διάγραμμα 12: Τετραμηνιαίες και ετήσιες απόλυτες μεταβολές του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών (πηγή: ΤτΕ – Μ.Ο. Δεικτών Τετραμήνων)

*Η μεταβολή του τελευταίου διμήνου (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία: Μάιος 2017) προκύπτει από τη σύγκριση του μέσου όρου των δεικτών για το χρονικό διάστημα Απρίλιος-Μάιος 2017/Φεβρουάριος-Μάρτιος 2017 και Απρίλιος - Μάιος 2017/2016 αντίστοιχα.

Διάγραμμα 13: Τετραμηνιαία εξέλιξη Ισοζυγίου Αγαθών & Υπηρεσιών (σε απόλυτα ποσά - πηγή: ΤτΕ)

- Ειδικά για το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών παρατηρείται κατά τη διάρκεια του Α' τετραμήνου και σε σύγκριση με το Δ' τετράμηνο του παρελθόντος έτους, διόγκωση του ελλείμματος κατά 3,35 δις €. Η συγκεκριμένη επίδοση ερμηνεύεται από τα χαμηλά επίπεδα εξαγωγών - εισπράξεων, 14,07 δις € έναντι 16,87 δις € του προηγούμενου τετραμήνου, ενώ αντίθετα ανοδικά κινούνται οι εισαγωγές - πληρωμές (18,67 δις € έναντι 18,13 δις €). Εντούτοις, η έντονη εισαγωγική δραστηριότητα αγαθών αποδίδεται σε μεγάλο βαθμό στην ομαλοποίηση των όρων λειτουργίας της Αγοράς και στην ανάκαμψη της εγχώριας ζήτησης.
- Σε γενικές γραμμές το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών για το 2017 εκτιμάται ότι θα είναι σχεδόν ισοσκελισμένο επωφελούμενο από **α)** την ενίσχυση των εξαγωγών, **β)** την άνοδο των εισπράξεων από τη ναυτιλία και τον τουρισμό, **γ)** τη βελτίωση του διεθνούς περιβάλλοντος και **δ)** την τόνωση της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων όπως και της πολυαναμενόμενης βελτίωσης των συνθηκών χρηματοδότησης. Φυσικά, αντίρροπες πιέσεις θα ασκηθούν από την αύξηση των εισαγωγών.